

Tirsdag den 4. februar 2014

P7_TA(2014)0062

EU-køreplan mod homofobi og forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet**Europa-Parlamentets beslutning af 4. februar 2014 om EU-køreplanen mod homofobi og forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet (2013/2183(INI))**

(2017/C 093/04)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union,
- der henviser til artikel 8 og 10 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
- der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 21,
- der henviser til konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder,
- der henviser til henstilling CM/Rec(2010)5 fra Europarådets Ministerkomité til medlemsstaterne om foranstaltninger til bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet, vedtaget den 31. marts 2010,
- der henviser til Kommissionens meddelelse »Strategi for Den Europæiske Unions effektive gennemførelse af chartret om grundlæggende rettigheder« (COM(2010)0573),
- der henviser til Kommissionens beretning for 2012 om anvendelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder (COM(2013)0271) og til de ledsagende arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene,
- der henviser til forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering (COM(2008)0426) og Parlamentets udtalelse af 2. april 2009 om dette forslag ⁽¹⁾,
- der henviser til retningslinjerne for fremme og beskyttelse af alle menneskerettigheder for lesbiske, bøsser, biseksuelle, transpersoner og interkønnede (LGBTI), som blev vedtaget af Rådet for Den Europæiske Union på samlingen den 24. juni 2013,
- der henviser til rapporten fra november 2010 fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder om homofobi, transfobi og diskrimination på grund af seksuel orientering og kønsidentitet,
- der henviser til resultaterne af EU's undersøgelse angående lesbiske, bøsser, biseksuelle og transpersoner, som blev foretaget af Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) og offentliggjort den 17. maj 2013,
- der henviser til FRA's udtalelse af 1. oktober 2013 om ligestillingssituationen i Den Europæiske Union ti år efter den oprindelige gennemførelse af ligestillingsdirektiverne,
- der henviser til sin beslutning af 24. maj 2012 om bekæmpelse af homofobi i Europa ⁽²⁾,
- der henviser til sin beslutning af 12. december 2012 om grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union (2010-2011) ⁽³⁾,
- der henviser til sin beslutning af 14. marts 2013 om styrkelse af indsatsen mod racisme, fremmedhad og hadforbrydelser ⁽⁴⁾,
- der henviser til forretningsordenens artikel 48,
- der henviser til betænkning fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender og udtalelse fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A7-0009/2014),

⁽¹⁾ EUT C 137 E af 27.5.2010, s. 68.⁽²⁾ EUT C 264 E af 13.9.2013, s. 54.⁽³⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2012)0500.⁽⁴⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0090.

Tirsdag den 4. februar 2014

- A. der henviser til, at Den Europæiske Union bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal;
- B. der henviser til, at Den Europæiske Union ved udformningen og gennemførelsen af sine politikker og aktiviteter tilstræber at bekæmpe enhver form for forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering;
- C. der henviser til, at Rådet for Den Europæiske Union i juni 2013 vedtog nogle stærke retningslinjer for fremme og beskyttelse af alle menneskerettigheder for LGBTI-personer uden for Den Europæiske Union og bør sikre, at de beskyttes effektivt i EU;
- D. der henviser til, at Den Europæiske Union allerede koordinerer sin indsats gennem omfattende politikker på området ligestilling og ikke-forskelsbehandling gennem »rammestrategien for ikke-forskelsbehandling og lige muligheder for alle«, på ligestillingsområdet gennem »strategien for ligestilling mellem kvinder og mænd 2010-2015«, på handicapområdet gennem »den europæiske handicapstrategi 2010-2020« og på området ligestilling for romaer gennem »EU-rammen for de nationale strategier for romaernes integration frem til 2020«;
- E. der henviser til, at Kommissionen i sin »strategi for Den Europæiske Unions effektive gennemførelse af chartret om grundlæggende rettigheder« har erkendt nødvendigheden af at udvikle specifikke politikker baseret på traktaterne vedrørende visse grundlæggende rettigheder;
- F. der henviser til, at Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) i EU-undersøgelsen fra 2013 om bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner konstaterede, at en ud af to LGBT-respondenter i EU i året før undersøgelsen følte sig diskrimineret eller chikaneret på grund af seksuel orientering, en ud af tre var blevet diskrimineret i forbindelse med adgang til varer eller tjenesteydelser, en ud af fire var blevet angrebet fysisk, og en ud af fem var blevet diskrimineret i relation til beskæftigelse eller erhverv;
- G. der henviser til, at FRA anbefalede, at EU og medlemsstaterne udarbejder handlingsplaner for fremme af respekten for LGBT-personer og beskyttelsen af deres grundlæggende rettigheder;
- H. der henviser til, at elleve ligestillingsministre ⁽¹⁾ i maj 2013 opfordrede Kommissionen til at udarbejde en omfattende EU-politik for LGBT-ligestilling, og at ti medlemsstater ⁽²⁾ allerede har vedtaget eller diskuterer lignende politikker på nationalt og regionalt plan;
- I. der henviser til, at Europa-Parlamentet ti gange har anmodet om et omfattende EU-politisk instrument for ligestilling uanset seksuel orientering og kønsidentitet;

Generelle betragtninger

1. fordømmer på det kraftigste enhver forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet og beklager dybt, at de grundlæggende rettigheder for lesbiske, bøsser, biseksuelle, transpersoner og interkønnede (LGBTI) selv i EU endnu ikke altid respekteres fuldt ud;
2. mener, at Den Europæiske Union i øjeblikket mangler en omfattende politik til beskyttelse af de grundlæggende rettigheder for LGBTI-personer;
3. anerkender, at ansvaret for at beskytte de grundlæggende rettigheder ligger hos Kommissionen og medlemsstaterne i fællesskab; opfordrer Kommissionen til at bruge sine beføjelser i videst muligt omfang, herunder til at lette udvekslingen af god praksis mellem medlemsstaterne; opfordrer medlemsstaterne til at opfylde deres forpligtelser i henhold til EU-retten og Europarådets henstilling om foranstaltninger til bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet;

Køreplanens indhold

4. opfordrer Kommissionen, medlemsstaterne og de relevante agenturer til at arbejde sammen om en omfattende flerårig politik til beskyttelse af de grundlæggende rettigheder for LGBTI-personer, dvs. en køreplan, en strategi eller en handlingsplan med nedenstående temaer og mål;

⁽¹⁾ Fra Belgien, Danmark, Finland, Frankrig, Italien, Kroatien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Sverige, Østrig.

⁽²⁾ Belgien, Det Forenede Kongerige, Frankrig, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Portugal, Spanien og Tyskland.

Tirsdag den 4. februar 2014

A. Horisontale foranstaltninger til gennemførelse af køreplanen

- i) Kommissionen bør arbejde for at sikre de eksisterende rettigheder i alt sit arbejde og på tværs af alle områder, hvor den har kompetence, ved at integrere spørgsmål med forbindelse til de grundlæggende rettigheder for LGBTI-personer i alt relevant arbejde — f.eks. ved udarbejdelsen af fremtidige politikker og forslag eller overvågningen af gennemførelsen af EU-lovgivningen;
- ii) Kommissionen bør lette, koordinere og overvåge udvekslingen af god praksis mellem medlemsstaterne via den åbne koordinationsmetode;
- iii) de relevante EU-agenturer, herunder Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA), Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE), Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound), Det Europæiske Politiakademi (Cepol), Den Europæiske Enhed for Retligt Samarbejde (Eurojust), Det Europæiske Retlige Netværk (EJN) og Det Europæiske Asylstøttekontor (EASO), bør integrere spørgsmål angående seksuel orientering og kønsidentitet i deres arbejde og fortsat give Kommissionen og medlemsstaterne evidensbaseret rådgivning om de grundlæggende rettigheder for LGBTI-personer;
- iv) Kommissionen og medlemsstaterne bør opfordres til regelmæssigt at indsamle relevante og sammenlignelige data om situationen for LGBTI-personer i EU sammen med de relevante agenturer og Eurostat under fuld iagttagelse af EU's databeskyttelsesregler;
- v) Kommissionen og medlemsstaterne bør sammen med de relevante agenturer tilskynde til uddannelse og kapacitetsopbygning for nationale ligestillingsorganer, nationale menneskerettighedsinstitutioner og andre organisationer, der har til opgave at fremme og beskytte de grundlæggende rettigheder for LGBTI-personer;
- vi) Kommissionen og medlemsstaterne bør sammen med de relevante agenturer forsøge at gøre borgerne opmærksomme på LGBTI-personers rettigheder;

B. Generelle bestemmelser angående ikke-forskelsbehandling

- i) medlemsstaterne bør konsolidere de eksisterende EU-regler ved at arbejde for en vedtagelse af det foreslåede direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, og herved præcisere bestemmelseernes rækkevidde og de omkostninger, der er forbundet med dem;
- ii) Kommissionen, medlemsstaterne og de relevante agenturer bør være særlig opmærksom på lesbiske kvinders oplevelse af flerfoldig forskelsbehandling og vold (både på grund af køn og seksuel orientering) og udforme og gennemføre ikke-forskelsbehandlingspolitikkerne i overensstemmelse hermed;

C. Ikke-forskelsbehandling på beskæftigelsesområdet

- i) Kommissionen bør bl.a. særlig fokusere på seksuel orientering ved kontrollen med gennemførelsen af direktiv 2000/78/EF om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv⁽¹⁾ og på kønsidentitet ved kontrollen med gennemførelsen af direktiv 2006/54/EF om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv⁽²⁾;
- ii) Kommissionen bør sammen med de relevante agenturer udstede retningslinjer, der præciserer, at transpersoner og interkønnede er omfattet af begrebet »køn« i direktiv 2006/54/EF om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv;
- iii) ligestillingsorganer bør tilskyndes til at informere LGBTI-personer og fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer om deres rettigheder;

D. Ikke-forskelsbehandling på uddannelsesområdet

- i) Kommissionen bør fremme ligestilling og ikke-forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet i alle sine ungdoms- og uddannelsesprogrammer;

⁽¹⁾ EFT L 303 af 2.12.2000, s. 16.

⁽²⁾ EUT L 204 af 26.7.2006, s. 23.

Tirsdag den 4. februar 2014

- ii) Kommissionen bør lette udvekslingen af god praksis inden for formel uddannelse, herunder undervisningsmateriale og politikker til bekæmpelse af mobning og forskelsbehandling, mellem medlemsstaterne gennem den åbne koordinationsmetode;
- iii) Kommissionen bør lette udvekslingen af god praksis i alle medlemsstaternes ungdoms- og uddannelsessektorer, herunder ungdomsforsorg og socialt arbejde, mellem medlemsstaterne gennem den åbne koordinationsmetode;

E. Ikke-forskelsbehandling på sundhedsområdet

- i) Kommissionen bør medtage sundhedsspørgsmål i relation til LGBTI i de relevante bredere strategiske sundhedspolitikker, herunder spørgsmålene om adgang til sundhedspleje, ligestilling på sundhedsområdet og EU's globale stemme inden for sundhedsrelaterede emner;
- ii) Kommissionen bør fortsat inden for Verdenssundhedsorganisationen arbejde på at fjerne problemer med kønsidentitet fra listen over mentale og adfærdsmæssige sygdomme og sikre, at de omklassificeres som ikke-patologiske under forhandlingerne om den 11. udgave af det internationale klassifikationssystem for sygdomme (ICD-11);
- iii) Kommissionen bør støtte medlemsstaterne i uddannelsen af sundhedspersonale;
- iv) Kommissionen og medlemsstaterne bør iværksætte forskning om særlige sundhedsspørgsmål vedrørende LGBTI-personer;
- v) medlemsstaterne bør tage hensyn til LGBTI-personer i de nationale sundhedsplaner og -politikker og sikre, at uddannelsesplaner, sundhedspolitikker og sundhedsundersøgelser tager hensyn til særlige sundhedsspørgsmål vedrørende LGBTI-personer;
- vi) medlemsstaterne bør indføre eller revidere procedurer for juridisk anerkendelse af køn, så de fuldt ud respekterer transpersoners ret til værdighed og fysisk integritet;

F. Ikke-forskelsbehandling på området varer og tjenesteydelser

- i) Kommissionen bør bl.a. særlig fokusere på transpersoners adgang til varer og tjenesteydelser ved kontrollen med gennemførelsen af direktiv 2004/113/EF om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser ⁽¹⁾;

G. Specifikke foranstaltninger for transpersoner og interkønnede

- i) Kommissionen bør sikre, at kønsidentitet medtages blandt de forbudte grunde til forskelsbehandling i al fremtidig lovgivning om ligestilling, herunder alle omarbejdninger;
- ii) Kommissionen bør integrere særlige spørgsmål vedrørende transpersoner og interkønnede i alle relevante EU-politikker efter samme fremgangsmåde som i ligestillingsstrategien;
- iii) Medlemsstaterne bør sikre, at ligestillingsorganerne får oplysninger om og uddannelse i de rettigheder og særlige spørgsmål, der gør sig gældende for transpersoner og interkønnede;
- iv) Kommissionen, medlemsstaterne og de relevante agenturer bør tage fat på den nuværende mangel på viden, forskning og relevant lovgivning om interkønnedes menneskerettigheder;

H. Statsborgerskab, familier og fri bevægelighed

- i) Kommissionen bør udarbejde retningslinjer for at sikre, at direktiv 2004/38/EF om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område ⁽²⁾ og direktiv 2003/86/EF om ret til familiesammenføring ⁽³⁾ gennemføres, så det sikres, at alle former for familier, der anerkendes juridisk i henhold til medlemsstaternes nationale lovgivning, respekteres;

⁽¹⁾ EUT L 373 af 21.12.2004, s. 37.

⁽²⁾ EUT L 158 af 30.4.2004, s. 77.

⁽³⁾ EUT L 251 af 3.10.2003, s. 12.

Tirsdag den 4. februar 2014

- ii) Kommissionen bør fremsætte forslag om gensidig anerkendelse af alle civilstandsdokumenters virkninger i hele EU, med henblik på at reducere diskriminerende retlige og administrative barrierer for de borgere og deres familier, der udøver deres ret til fri bevægelighed;
- iii) Kommissionen og medlemsstaterne bør undersøge, om gældende restriktioner for ændring af civilstands- og identitetsdokumenter for transpersoner skader deres muligheder for at udnytte deres ret til fri bevægelighed;
- iv) de medlemsstater, der har vedtaget lovgivning om samliv, registreret partnerskab eller ægteskab for par af samme køn, bør anerkende lignende bestemmelser vedtaget af andre medlemsstater;

I. Forsamlings- og ytringsfrihed

- i) medlemsstaterne bør sikre, at retten til ytrings- og forsamlingsfrihed er garanteret, især med hensyn til pride-parader og lignende arrangementer, ved at sikre, at disse arrangementer afholdes på lovlig vis, og ved at sikre en effektiv beskyttelse af deltagerne;
- ii) medlemsstaterne bør afholde sig fra at vedtage love og genoverveje eksisterende love, der begrænser ytringsfriheden i forhold til seksuel orientering og kønsidentitet;
- iii) Kommissionen og Rådet for Den Europæiske Union bør indtage den holdning, at medlemsstater, der vedtager love, der begrænser ytringsfriheden i forhold til seksuel orientering og kønsidentitet, handler i strid med de værdier, som Den Europæiske Union bygger på, og reagere i overensstemmelse hermed;

J. Hædefuld tale og hadforbrydelser

- i) Kommissionen bør overvåge og yde medlemsstaterne bistand i forbindelse med særlige spørgsmål vedrørende seksuel orientering, kønsidentitet og kønsudtryk ved gennemførelsen af direktiv 2012/29/EU om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse⁽¹⁾, især når forbrydelserne er begået på grund af fordomme eller ud fra et diskriminatorisk motiv, der kan have forbindelse med ofrenes personlige karakteristika;
- ii) Kommissionen bør foreslå en omarbejdning af Rådets rammeafgørelse om bekæmpelse af visse former for og tilkendegivelser af racisme og fremmedhad ved hjælp af straffelovgivningen, der medtager andre former for forbrydelser mod en særlig persongruppe og tilskyndelse til had, herunder på grund af seksuel orientering og kønsidentitet;
- iii) Kommissionen bør sammen med de relevante agenturer fremme udvekslingen af god praksis mellem medlemsstaterne vedrørende undervisning og uddannelse af politi, anklagemyndigheder, dommere og hjælpetjenester for ofre mellem medlemsstaterne;
- iv) Agenturet for Grundlæggende Rettigheder bør bistå medlemsstaterne med at forbedre deres indsamling af sammenlignelige data om homofobiske og transfobiske hadforbrydelser;
- v) medlemsstaterne bør registrere og efterforske hadforbrydelser mod LGBTI-personer og vedtage straffelovgivning, der forbyder tilskyndelse til had på grund af seksuel orientering og kønsidentitet;

K. Asyl

- i) Kommissionen bør sammen med Det Europæiske Asylstøttekontor (EASO) og de relevante agenturer og inden for rammerne af den eksisterende EU-lovgivning og -retspraksis medtage særlige spørgsmål med tilknytning til seksuel orientering og kønsidentitet ved gennemførelsen af og kontrollen med asyllovgivningen, herunder direktiv 2013/32/EU om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelsesstatus⁽²⁾ og direktiv 2011/95/EU om standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som berettigede til international beskyttelse⁽³⁾;

⁽¹⁾ EUT L 315 af 14.11.2012, s. 57.

⁽²⁾ EUT L 180 af 29.6.2013, s. 60.

⁽³⁾ EUT L 337 af 20.12.2011, s. 9.

Tirsdag den 4. februar 2014

- ii) Kommissionen og medlemsstaterne bør sammen med de relevante agenturer sikre, at fagfolk på asylområdet, herunder interviewere og tolke, får passende uddannelse — herunder ved tilpasning af den eksisterende uddannelse — således at de kan håndtere særlige spørgsmål vedrørende LGBTI-personer;
 - iii) Kommissionen og medlemsstaterne bør sammen med EASO og i samarbejde med EU-Udenrigstjenesten sikre, at LGBTI-personers retlige og sociale situation i hjemlandene dokumenteres systematisk, og at disse oplysninger stilles til rådighed for dem, der træffer afgørelse i asylsager, som en del af oplysningerne om hjemlandet;
- L. *Udvidelse og optræden udadtil*
- i) Kommissionen bør fortsætte sin nuværende overvågning af spørgsmål med tilknytning til seksuel orientering og kønsidentitet i tiltrædelseslandene;
 - ii) Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten, EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder og medlemsstaterne bør systematisk benytte Rådets retningslinjer til at fremme og beskytte alle menneskerettigheder for LGBTI-personer og indtage en fælles holdning, når de reagerer på krænkelse af disse rettigheder;
 - iii) Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten bør give oplysninger indhentet fra EU-delegationerne om situationen for LGBTI-personer i tredjelande til Det Europæiske Asylstøttekontor og medlemsstaterne;
5. understreger, at denne omfattende politik skal respektere Den Europæiske Unions, EU-agenturernes og medlemsstaternes kompetencer;
6. minder om, at friheden til at udtrykke og vise ens tro og meninger i overensstemmelse med princippet om meningspluralisme, forudsat at det ikke tilskynder til had, vold eller diskrimination, skal respekteres;
- o
- o o
7. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, alle de nævnte agenturer og Europarådet.
-